

คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้สื่อท้องถิ่น เชียงราย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับชุดที่ ๑ เรื่อง หลักและกลวิธีการอ่านจับใจความ นี้ผู้จัดทำได้ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาจากแหล่งสื่อในท้องถิ่นจังหวัดเชียงรายต่างๆ สำหรับใจความที่นำมาให้นักเรียนฝึกทักษะเป็นใจความที่นักเรียนควรศึกษา เป็นใจความที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นใจความที่นักเรียนมักจับใจความผิดอยู่เสมอ ผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมสรุปเป็นความรู้ตามหลักเกณฑ์ทางภาษา และแบบฝึกทักษะนี้มีทั้งหมด ๘ ชุด ชุดละ ๒ ชั่วโมง ดังนี้

- ชุดที่ ๑ เรื่อง หลักและกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ
- ชุดที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความจากสื่อออนไลน์ท้องถิ่น เชียงราย
- ชุดที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความจากข่าวท้องถิ่นเชียงราย
- ชุดที่ ๔ เรื่อง การอ่านจับใจความจากสารคดีท้องถิ่นเชียงราย
- ชุดที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานพื้นบ้านท้องถิ่น เชียงราย
- ชุดที่ ๖ เรื่อง การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้นท้องถิ่นเชียงราย
- ชุดที่ ๗ เรื่อง การอ่านจับใจความจากบทความท้องถิ่นเชียงราย
- ชุดที่ ๘ เรื่อง การอ่านจับใจความจากคำว สอ จ้อย
ท้องถิ่นเชียงราย

คำแนะนำ สำหรับนักเรียน

๑. อ่านคำชี้แจงและคำแนะนำในการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความให้เข้าใจก่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง
๒. อ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเพื่อให้ทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วนักเรียนจะมีความรู้ในเรื่องใดบ้าง
๓. ศึกษาสาระการเรียนรู้ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ให้เข้าใจ แล้วลงมือทำแบบฝึกตามลำดับ
๔. เมื่อมีปัญหาหรือทำแบบฝึกไม่ได้ ให้กลับไปอ่านสาระการเรียนรู้หรือศึกษาตัวอย่างอีกครั้ง หรือปรึกษาครูผู้สอน
๕. การเขียนคำตอบของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ให้ทำด้วยความรอบคอบให้ผลงานมีความถูกต้อง สะอาดเรียบร้อย สวยงาม
๖. ฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกแล้วตรวจสอบคำตอบตามเฉลย ถ้าทำได้น้อยกว่า ๘ ข้อให้กลับไปทบทวนใหม่
๗. ทำแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน ตรวจให้คะแนนตามเฉลยแล้วส่งครูตรวจสอบ
๘. สรุปผลการเรียนรู้ ประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ถ้าได้ต่ำกว่า ๘๐% ให้กลับไปทบทวนใหม่
๙. การศึกษาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความนี้ จะไม่บรรลุผลสำเร็จ ถ้านักเรียนขาดความซื่อสัตย์ในการทำแบบฝึก

สาระ/มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด ท ๑.๑ ม.๒/๒ จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ม.๒/๓ เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน

ท ๑.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท ๑.๑ ม.๒/๗ อ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และ ประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาชีวิต

ท ๑.๑ ม.๒/๘ มีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่มากขึ้น สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกหลักและกลวิธีการอ่านจับใจความได้
๒. นักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านได้
๓. นักเรียนแสดงความคิดเห็นในเนื้อหาของหลัก และกลวิธีการอ่านจับใจความได้อย่างมีเหตุมีผล

ด้านกระบวนการ

ทักษะการอ่านจับใจความ

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีนิสัยใฝ่เรียนรู้
๒. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน
๓. มีมารยาทในการอ่าน
๔. มีมารยาทในการเขียน

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง หลักและกลวิธีการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (x) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (จำนวนทั้งหมด ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน)

ลั่นจี่ที่มีชื่อเสียงมากของเชียงราย จัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี ภายในงานมีการประกวดขบวนรถและธิดาลั่นจี่ และการออกร้าน บริเวณสนามกีฬากลางจังหวัดเชียงราย

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

๑. จากข้อความข้างต้น ใจความสำคัญคือข้อใด
- ก. ภายในงานมีการประกวดขบวนรถ
- ข. ลั่นจี่ที่มีชื่อเสียงกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี
- ค. การออกร้าน บริเวณสนามกีฬากลางจังหวัดเชียงราย
- ง. ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปีบริเวณสนามกีฬากลางจังหวัดเชียงราย

ภาษาพูด ใช้พูดจากันเรียกว่า คำเมือง เนื่องจากเชียงรายเคยเป็นเมืองร้างผู้คนนานเกือบร้อยปี ได้มีการฟื้นฟูบ้านเมืองขึ้นมาใหม่เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๓๘๔

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

๒. จากข้อความข้างต้น ใจความสำคัญคือข้อใด
- ก. ภาษาพูด ใช้พูดจากันเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒๓๘๔
- ข. เชียงรายเคยเป็นเมืองร้างผู้คนนานเกือบร้อยปี
- ค. ภาษาพูดได้มีการฟื้นฟูขึ้นมาใหม่
- ง. คำเมืองเคยเป็นเมืองร้าง

ภาษาเขียน เชียงรายก็เช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียนที่เรียกว่าอักษรล้านนา หรือตัวเมือง อักษรล้านนามีวิวัฒนาการมาจากอักษรพราหม์ของอินเดีย มีการจัดระบบของหลักภาษาคลายกับภาษาบาลี อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายอักษรพม่าและมอญ แต่หลักการทางภาษาไม่เหมือนกัน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย (๒๕๕๙)

จากข้อความข้างต้น ใช้ตอบข้อที่ ๓ - ๕

๓. ใคร ทำอะไร ในข้อความข้างต้นจากวิธีการสรุปใจความสำคัญ

ก. ภาษาเขียน คืออักษรพราหม์

ข. อักษรล้านนามาจากพม่าและมอญ

ค. เชียงรายเช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียน

ง. อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายกับภาษาบาลี

๔. เมื่อไร อย่างไร ในข้อความข้างต้นจากวิธีการสรุปใจความสำคัญ

ก. ภาษาเขียน คืออักษรพราหม์

ข. อักษรล้านนามาจากพม่าและมอญ

ค. ภาษาเขียนที่เรียกว่าอักษรล้านนา มีวิวัฒนาการมาจากอักษรพราหม์

ง. วิวัฒนาการมาจากอักษรพราหม์ของอินเดีย มีหลักภาษาคลายกับภาษาบาลี

๕. ผลเป็นอย่างไร ในข้อความข้างต้นจากวิธีการสรุปใจความสำคัญ

ก. อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายอักษรพม่าและมอญ แต่หลักการทางภาษาไม่เหมือนกัน

ข. เชียงรายก็เช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียน

ค. อักษรล้านนามาจากพม่าและมอญ

ง. ภาษาเขียน คืออักษรพราหม์

๗. เมื่ออ่านจบนักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

ก. ตั้งคำถามว่าทำไม

ข. ตั้งคำถามเช่น มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

ค. ตั้งคำถามว่าสมควรปฏิบัติหรือไม่

ง. ถูกหมดทุกข้อ

๘. ทำไมเราต้องเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเอง

ก. เพื่อให้เกิดความสละสลวย

ข. เพื่อให้คล้องจองกัน

ค. เพื่อให้ใจความอ่านแล้วสนุก

ง. เพื่อให้ใจความดูสะอาด เรียบร้อย

จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทยแนวชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มีผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์เข้ามาอาศัย

ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

๙. จากข้อความข้างต้น ใจความสำคัญคือข้อใด

ก. จังหวัดเชียงราย

ข. มีผู้คนหลากหลาย

ค. จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย ง. ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

งานเทศกาลลิ้นจี่และของดีเมืองเชียงราย คือเทศกาลที่ชาวเกษตรกรต่างนำผลผลิตทางการเกษตรของตนมาออกร้าน

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

๑๐. จากข้อความข้างต้น ใจความสำคัญคือข้อใด

ก. ผลผลิตทางการเกษตรของตน	ข. ชาวเกษตรกรต่างนำผลผลิต
ค. ของดีเมืองเชียงราย	ง. งานเทศกาลลิ้นจี่และของดีเมือง
เชียงราย	

เมื่อทำเสร็จแล้วรีบไปศึกษาใบความรู้ที่ ๑
กันเลย

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญหมายถึง การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญหลักของข้อความ หรือเรื่องที่อ่าน เป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญ และเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยวๆ ได้ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคในใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

ใจความรอง หรือพลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความ หรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงผลอย่างถี่ถ้วน เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่มีใช้ใจความสำคัญ และมีใช้ใจความรองแต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือ รายละเอียด

หลักการจับใจความสำคัญ

๑. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน โดยอ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
๒. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
๓. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

ใจความสำคัญของข้อความในแต่ละย่อหน้าจะปรากฏดังนี้

๑. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้า
๒. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า

๓. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายของย่อหน้า
๔. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า
๕. ผู้อ่านสรุปขึ้นเอง จากการอ่านทั้งย่อหน้า (ในกรณีใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญอาจอยู่รวมในความคิดย่อย ๆ โดยไม่มีความคิดที่เป็นประโยคหลัก) สำหรับการอ่านใดๆ จุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่าน ดังนั้น ถ้ารู้จักสังเกตประโยคที่เป็นใจความสำคัญของข้อความแต่ละข้อความ และรู้จักแยกใจความหลักออกจากใจความรองได้ ก็จะทำให้เราเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว (ศิริยุดา เทียมหมอก, ๒๕๕๘)

ตัวอย่างการอ่านเพื่อจับใจความ

เมืองเชียงรายได้ประวัติศาสตร์อันยาวนาน เป็นที่ตั้งของหิรัญนครเงินยางเชียงแสน ซึ่งเป็นนครหลวงก่อนการกำเนิดอาณาจักรล้านนา มีคำเมืองเป็นภาษาท้องถิ่น แม้มีประชาชนหลายชนชาติ หรือหลายเผ่าพันธุ์ก็ตาม

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย (๒๕๕๙)

ใจความสำคัญของข้อความนี้ คือ คำเมือง ไม่ว่าจะเป็นผู้คนมากมาย คำเมืองก็เป็นภาษาท้องถิ่นมาจนถึงปัจจุบัน

หลักการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

๑. อ่านจากบนลงล่าง แต่อย่าอ่านทุกตัวอักษรเพราะจะทำให้อ่านได้ช้า โดยเฉพาะฝึกกวาดสายตาเป็นห้วงๆ เพื่อจะได้อ่านได้ที่ละประโยคๆ พยายามเก็บใจความของแต่ละคนเมื่ออ่านจบตอนหนึ่งแล้ว โดยรู้จักแยกใจความสำคัญและใจความที่นำมาประกอบในแต่ละข้อความออกจากกันให้ได้

๒. ขณะที่อ่านต้องนึกไว้เสมอว่าเรื่องที่กำลังอ่านอยู่นั้นเป็นเรื่องอะไร ทบทวนโดยตั้งคำถามในใจว่าเรื่องที่อ่าน นั้นมีใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม เมื่อไร โดยพยายามให้ความสนใจในสิ่งที่ต้องการเพียงอย่างเดียว เมื่อต้องการจะอ่าน เพื่อ ตอบปัญหา หรือจับใจความก็ไม่ควรพะวงอยู่กับเรื่องหลักภาษาหรือเรื่องราวอื่นๆ ที่ไม่อยู่ในความต้องการ

๓. อย่าพยายามอ่านซ้ำเพราะจะทำให้เสียเวลา ในบางครั้งเราอาจจะได้ทราบความหมายจากประโยคถัดไปได้ แต่ฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมออ่านหนังสือหลายๆ ประเภทเพื่อให้เกิดความชำนาญ ในการอ่านใดๆ ก็ตามจุดมุ่งหมายเพื่อจับใจความสำคัญของข้อความที่ได้อ่าน ดังนั้น ถ้ารู้จักสังเกตประโยคที่เป็นใจความสำคัญของข้อความแต่ละข้อความ และรู้จักแยก ใจความหลักออกจากใจความรองได้ ก็จะทำให้เราเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องและ รวดเร็ว (ไสว นามเกต, ๒๕๕๕)

วิธีจับใจความสำคัญ

วิธีการจับใจความมีหลายอย่าง ขึ้นอยู่กับความชอบว่าอย่างไร เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่างๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดี แต่ผู้ที่ย่อควรย่อด้วยสำนวนภาษาและสำนวนของตนเองไม่ควรย่อด้วยการตัดเอาข้อความสำคัญมาเรียงต่อกัน เพราะอาจทำให้ผู้อ่านพลาดสาระสำคัญบางตอนไปอันเป็นเหตุให้การตีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ วิธีจับใจความสำคัญมีหลักดังนี้

พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า โดยตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย (การเปรียบเทียบ) ตัวเลข สถิติ ตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ และสรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง (อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์, ๒๕๕๐)

ตัวอย่างการอ่านจับใจความ

ตัวอย่าง

จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทยแนวชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มีผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์เข้ามาอาศัยและตั้งถิ่นฐานมายาวนานเป็นจำนวนมาก ที่เข้ามาอพยพอาศัยอยู่ตามบนดอยสูงหลาย ๆ แห่ง ตามอำเภอต่างๆ ของจังหวัดเชียงราย และส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตร เลี้ยงสัตว์ เป็นหลัก
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย
(๒๕๕๙)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร	จังหวัดเชียงราย	
ทำอะไร	ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย	
ที่ไหน	ติดแนวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน	
เมื่อไหร่	ยาวนาน	
อย่างไร	มีผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์เข้ามา	
ผลเป็นอย่างไร	อาศัยอยู่ตามบนดอยสูงหลายๆ แห่ง ตามอำเภอต่าง ๆ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตร เลี้ยงสัตว์ เป็นหลัก	

สรุปใจความสำคัญ

จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทยติดแนวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน มายาวนาน มีผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์เข้ามาอาศัยอยู่ตามบนดอยสูงหลาย ๆ แห่ง ตามอำเภอต่างๆ ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตร เลี้ยงสัตว์ เป็นหลัก

แบบฝึกที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญให้ถูกต้อง (ทั้งหมด ๕ ข้อ ข้อละ ๒ คะแนน
คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

๑. จังหวัดเชียงราย ปัจจุบันมีพื้นที่ ๑๑,๖๗๘.๓๖๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗,๒๙๐,๐๐๐ ไร่ มีภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ (North Continental Highland) มีพื้นที่ราบสูงเป็นหย่อม ๆ ในเขตอำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า และอำเภอเชียงของ บริเวณเทือกเขาจะมีความสูงประมาณ ๑,๕๐๐ - ๒,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร
ทำอะไร
เมื่อไหร่
อย่างไร
ผลเป็นอย่างไร

สรุปใจความสำคัญ

.....
.....
.....

๒. จังหวัดเชียงรายมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒๔ องศาเซลเซียส ฤดูร้อน เริ่มจากกลางเดือน(กุมภาพันธ์-กลางเดือนพฤษภาคม) มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๓๒ องศาเซลเซียส ฤดูฝน เริ่มจากกลางเดือน(พฤษภาคม-กลางเดือนตุลาคม) มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ ๑,๗๖๘ มิลลิเมตร
ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร
ทำอะไร
เมื่อไหร่
อย่างไร
ผลเป็นอย่างไร

สรุปใจความสำคัญ

.....
.....
.....

๓. จังหวัดเชียงรายปัจจุบันมีประชากรหลายเชื้อชาติ ทั้งชาวไทยพื้นราบ ชาวไทยภูเขา และชาวจีนฮ่อที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่บนดอยสูง แต่ละชนชาติจะมีประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ เป็นเสน่ห์อีกอย่างที่ทำให้เชียงรายได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร
ทำอะไร
เมื่อไหร่
อย่างไร

ผลเป็นอย่างไร
.....

สรุปใจความสำคัญ

.....
.....
.....

๔. งานบุญปอยหลวงเป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนา ซึ่งเป็นผลดีต่อสภาพทางสังคมหลายประการ นับตั้งแต่ชาวบ้านได้มาทำบุญร่วมกันจัดงานทำให้เกิดความสามัคคีในการทำงาน งานทำบุญปอยหลวงยังเป็นการรวมญาติพี่น้องที่อยู่ต่างถิ่นได้มีโอกาสทำบุญร่วมกัน และมีการสืบทอดประเพณีที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นเวลาอันยาวนานเพื่อไม่ให้สูญหายไปจากสังคม

ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร
ทำอะไร
เมื่อไหร่
อย่างไร
ผลเป็นอย่างไร

สรุปใจความสำคัญ

.....
.....
.....

๕. ป้าเวณี ปี่ใหม่เมือง งานประเพณีสงกรานต์ จัดขึ้นประมาณกลางเดือนเมษายน ในงานมีขบวนแห่และสงฆ์พระเจ้าล้านทอง การแข่งเรือ และการละเล่นพื้นเมืองและมหรสพ จัดบริเวณตัวเมืองเชียงราย และอำเภอเชียงแสน

ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร
ทำอะไร
เมื่อไหร่
อย่างไร
ผลเป็นอย่างไร

สรุปใจความสำคัญ

.....
.....
.....

เมื่อเสร็จแล้วรีบทำแบบฝึกที่ ๒
ต่อเลยจ๊ะ

แบบฝึกที่ ๒

คำชี้แจง ในนักเรียน ชิดเส้นใต้ประโยคใจความสำคัญ จากข้อความที่กำหนดให้ และนำมาเขียนในช่องว่าง (ทั้งหมด ๕ ข้อ ข้อละ ๒ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

๑. ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก เป็นประเพณีเกี่ยวกับความเชื่อของผู้คนที่อยู่ริมแม่น้ำโขง โดยเฉพาะชาวประมง ในเขตบ้านหาดไคร้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ ปลาบึกใหญ่อยู่ในแม่น้ำโขงว่า เป็นปลาคักดีสิทธิ์ ก่อนที่ชาวประมง จะจับปลาบึก ต้องมีการบวงสรวงก่อน ฤดูกาลจับปลาบึกกันยายนระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

ใจความสำคัญคือ

.....

๒. ประเพณีโล้ชิงช้าของชาวอีเก้อ หรือที่เรียกตนเองว่า "อาข่า" มีเชื้อสายจากจีน-ทิเบต เดินทางอพยพมาอยู่บริเวณ ชายแดนไทย-พม่า แถบตอนเหนือของลำน้ำกก โดยเฉพาะอำเภอแม่จัน และแม่สาย การโล้ชิงช้าเป็นการขึ้นไปขอพรและแสดงความรำลึกถึงพระคุณของเทพธิดาแห่ง สรวงสวรรค์ จัดในช่วงเดือนสิงหาคม

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

ใจความสำคัญคือ

.....

๓. **แห่พระแวตเวียง** ประเพณีอัญเชิญพระพุทธรูปแวตเวียงเชียงราย ซึ่งมีพื้นฐานความคิดมาจากตำนานพระเจ้าเลียบโลก ด้วยมีจุดมุ่งหมาย ให้ประชาชนได้มีโอกาสสักการบูชาพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

ใจความสำคัญคือ

๔. **ภาษาพูด** ใช้พูดจากันเรียกว่า คำเมือง เนื่องจากเชียงรายเคยเป็นเมืองร้างผู้คนนานเกือบร้อยปี ได้มีการฟื้นฟูบ้านเมืองขึ้นมาใหม่เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒,๓๘๔ โดยได้เกณฑ์ราษฎรเช่น จากเชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง และชนเผ่าเช่น ไตใหญ่ ไตลื้อ และไตยอง และ ดังนั้นสำเนียงพูดของชาวเชียงรายจึงมีความหลากหลายทางสำเนียงในพื้นที่ต่าง ๆ

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

ใจความสำคัญคือ

๕. **ภาษาเขียน** เชียงรายก็เช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียนที่เรียกว่าอักษรล้านนา หรือตัวเมือง อักษรล้านนามีวิวัฒนาการมาจากอักษรพราหมณ์ของอินเดีย มีการจัดระบบของหลักภาษาคลายกับภาษาบาลี อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายอักษรพม่าและมอญ แต่หลักการทางภาษาไม่เหมือนกัน

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

ใจความสำคัญคือ

A cartoon illustration of a knight with a purple helmet and tunic, riding a pink horse. The knight is holding a sword and has a surprised expression. There are three light blue clouds in the background.

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (x) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (จำนวนทั้งหมด ๑๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน)

ก. อ่านเพื่อความบันเทิง ข. อ่านเพื่อความรู้
ค. อ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง ง. อ่านเพื่อค้นหาแนวทางการดำเนินชีวิต

ก. ตั้งคำถามว่าทำดีไหม ข. ตั้งคำถามเช่น มีใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

ค. ตั้งคำถามว่าสมควรปฏิบัติหรือไม่ ง. ถูกหมดทุกข้อ

ก. เพื่อให้เกิดความสละสลวย ข. เพื่อให้คล้องจองกัน

ค. เพื่อให้ใจความอ่านแล้วสนุก ง. เพื่อให้ใจความดูสะอาด เรียบร้อย

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

ก. จังหวัดเชียงราย ข. มีผู้คนหลากหลาย
ค. จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย ง. ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

งานเทศกาลลิ้นจี่และของดีเมืองเชียงราย คือเทศกาลที่ชาวเกษตรกรต่างนำผลผลิตทางการเกษตรของตนมาออกร้าน

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

๕. จากข้อความข้างต้น ใจความสำคัญคือข้อใด
- ก. ผลผลิตทางการเกษตรของตน
 - ข. ชาวเกษตรกรต่างนำผลผลิต
 - ค. ของดีเมืองเชียงราย
 - ง. งานเทศกาลลิ้นจี่และของดีเมืองเชียงราย

ลิ้นจี่ที่มีชื่อเสียงมากของเชียงราย จัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี ภายในงานมีการประกวดขบวนรถและธิดาลิ้นจี่ และการออกร้าน บริเวณสนามกีฬาากลางจังหวัดเชียงราย

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

๖. จากข้อความข้างต้น ใจความสำคัญคือข้อใด
- ก. ภายในงานมีการประกวดขบวนรถ
 - ข. ลิ้นจี่ที่มีชื่อเสียงกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี
 - ค. การออกร้าน บริเวณสนามกีฬาากลางจังหวัดเชียงราย
 - ง. ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปีบริเวณสนามกีฬาากลางจังหวัดเชียงราย

ภาษาพูด ใช้พูดจากันเรียกว่า คำเมือง เนื่องจากเชียงรายเคยเป็นเมืองร้างผู้คนนานเกือบร้อยปี ได้มีการฟื้นฟูบ้านเมืองขึ้นมาใหม่เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒,๓๘๔

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

๗. จากข้อความข้างต้น ใจความสำคัญคือข้อใด
- ก. ภาษาพูด ใช้พูดจากันเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒,๓๘๔
- ข. เชียงรายเคยเป็นเมืองร้างผู้คนนานเกือบร้อยปี
- ค. ภาษาพูดได้มีการฟื้นฟูขึ้นมาใหม่
- ง. คำเมืองเคยเป็นเมืองร้าง

ภาษาเขียน เชียงรายก็เช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียนที่เรียกว่าอักษรล้านนา หรือตัวเมือง อักษรล้านนามีวิวัฒนาการมาจากอักษรพราหม์ของอินเดีย มีการจัดระบบของหลักภาษาล้ายกับภาษาบาลี อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายอักษรพม่าและมอญ แต่หลักการทางภาษาไม่เหมือนกัน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย (๒๕๕๙)

จากข้อความข้างต้น ใช้ตอบข้อที่ ๘ – ๑๐

๘. ใคร ทำอะไร ในข้อความข้างต้นจากวิธีการสรุปใจความสำคัญ
- ก. ภาษาเขียน คืออักษรพราหม์
- ข. อักษรล้านนามาจากพม่าและมอญ
- ค. เชียงรายเช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียน
- ง. อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายกับภาษาบาลี

๙. เมื่อไร อย่างไร ในข้อความข้างต้นจากวิธีการสรุปใจความสำคัญ
- ก. ภาษาเขียน คืออักษรพราหมี
 - ข. อักษรล้านนามาจากพม่าและมอญ
 - ค. ภาษาเขียนที่เรียกว่าอักษรล้านนา มีวิวัฒนาการมาจากอักษรพราหมี
 - ง. วิวัฒนาการมาจากอักษรพราหมีของอินเดีย มีหลักภาษาคลายกับภาษาบาลี

๑๐. ผลเป็นอย่างไร ในข้อความข้างต้นจากวิธีการสรุปใจความสำคัญ
- ก. อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายอักษรพม่าและมอญ แต่หลักการทางภาษาไม่เหมือนกัน
 - ข. เขียนรายก็เช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียน
 - ค. อักษรล้านนามาจากพม่าและมอญ
 - ง. ภาษาเขียน คืออักษรพราหมี

เร็วเลย ถ้าทำเสร็จแล้วเรารีบไปดูเฉลยใน
ภาคผนวกกันเร็ว

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๒). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ. (๒๕๕๐). *แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนและการจัดทำผลงานวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- วิกิพีเดีย. (๒๕๖๐). *จังหวัดเชียงราย*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/จังหวัดเชียงราย>.
- ศรีญดา เทียมหมอก. (๒๕๕๘). “การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้สาระท้องถิ่น ร่วมกับแผนที่ความคิด.” *Veridian E-Journal*, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (เดือนพฤษภาคม-เดือนสิงหาคม) : ๑๑๗๘-๑๑๗๙.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเชียงราย. (๒๕๕๙). *เชียงราย*. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <https://www.ect.go.th/chiangrai/main.php?filename=organize>.
- ไสว นามเกต. (๒๕๕๕). *การปฏิบัติการพัฒนาการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษเขต ๑*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาภาษาไทย) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาภรณ์พรรณ พงษ์สวัสดิ์. (๒๕๕๐). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ที่เรียนโดยใช้รูปแบบความคิดรวบยอด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาภาษาไทย). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

เฉลยแนวคำตอบแบบฝึกที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญให้ถูกต้อง (ทั้งหมด ๕ ข้อ ข้อละ ๒ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

๑. จังหวัดเชียงราย ปัจจุบันมีพื้นที่ ๑๑,๖๗๘.๓๖๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๗,๒๙๐,๐๐๐ ไร่ มีภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ (North Continental Highland) มีพื้นที่ราบสูงเป็นหย่อม ๆ ในเขตอำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า และอำเภอเชียงของ บริเวณเทือกเขาจะมีความสูงประมาณ ๑,๕๐๐ – ๒,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร	จังหวัดเชียงราย
ทำอะไร	มีพื้นที่ ๑๑,๖๗๘.๓๖๙ ตารางกิโลเมตร
เมื่อไหร่	ปัจจุบัน
อย่างไร	มีภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ
ผลเป็นอย่างไร	มีพื้นที่ราบสูงในเขตอำเภอแม่สรวย, เวียงป่าเป้า และเชียงของ เทือกเขาสูงประมาณ ๑,๕๐๐ – ๒,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

สรุปใจความสำคัญ

จังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ ๑๑,๖๗๘.๓๖๙ ตารางกิโลเมตร ปัจจุบัน มีภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ มีพื้นที่ราบสูงในเขตอำเภอแม่สรวย, เวียงป่าเป้า และเชียงของ เทือกเขาสูงประมาณ ๑,๕๐๐ – ๒,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

๒. จังหวัดเชียงรายมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒๔ องศาเซลเซียส ฤดูร้อน เริ่มจากกลางเดือน(กุมภาพันธ์-กลางเดือนพฤษภาคม) มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๓๒ องศาเซลเซียส ฤดูฝน เริ่มจากกลางเดือน(พฤษภาคม-กลางเดือนตุลาคม) มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ ๑,๗๖๘ มิลลิเมตร
ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร	จังหวัดเชียงราย
ทำอะไร	มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒๔ องศาเซลเซียส
เมื่อไหร่	ร้อน ฝน
อย่างไร	ฤดูร้อน อุณหภูมิประมาณ ๓๒ องศาเซลเซียส ฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส
ผลเป็นอย่างไร	-

สรุปใจความสำคัญ

จังหวัดเชียงราย มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒๔ องศา ฤดูร้อน อุณหภูมิประมาณ ๓๒ องศา ฤดูฝน อุณหภูมิประมาณ ๒๗ องศา ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ ๑,๗๖๘ มิลลิเมตร

๓. จังหวัดเชียงราย ปัจจุบันมีประชากรหลายเชื้อชาติ ทั้งชาวไทยพื้นราบ ชาวไทยภูเขา และชาวจีนฮ่อที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่บนดอยสูง แต่ละชนชาติจะมีประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ เป็นเสน่ห์อีกอย่างที่ทำให้เชียงรายได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร	จังหวัดเชียงราย
ทำอะไร	ประชากรหลายเชื้อชาติ
เมื่อไหร่	ปัจจุบัน
อย่างไร	แต่ละชนชาติจะมีประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์
ผลเป็นอย่างไร	เป็นเสน่ห์ ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว

สรุปใจความสำคัญ

จังหวัดเชียงรายปัจจุบัน แต่ละชนชาติจะมีประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์ เป็นเสน่ห์ ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

๔. งานบุญปอยหลวงเป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนา ซึ่งเป็นผลดีต่อสภาพทางสังคมหลายประการ นับตั้งแต่ชาวบ้านได้มาทำบุญร่วมกันจัดงานทำให้เกิดความสามัคคีในการทำงาน งานทำบุญปอยหลวงยังเป็นการรวมญาติพี่น้องที่อยู่ต่างถิ่นได้มีโอกาสทำบุญร่วมกัน และมีการสืบทอดประเพณีที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นเวลาอันยาวนานเพื่อไม่ให้สูญหายไปจากสังคม

ที่มา : วิกีพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร	งานบุญปอยหลวง
ทำอะไร	เป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนา
เมื่อไหร่	เวลาอันยาวนาน
อย่างไร	ชาวบ้านได้มาทำบุญร่วมกัน รวมญาติพี่น้องที่อยู่ต่างถิ่น และมีการสืบทอดประเพณี
ผลเป็นอย่างไร	เพื่อไม่ให้สูญหายไปจากสังคม

สรุปใจความสำคัญ

งานบุญปอยหลวงเป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนา มาเป็นเวลาอันยาวนาน ชาวบ้านได้มาทำบุญร่วมกัน รวมญาติพี่น้องที่อยู่ต่างถิ่น และมีการสืบทอดประเพณี เพื่อไม่ให้สูญหายไปจากสังคม

๕. ป่าเวณี ปีใหม่เมือง งานประเพณีสงกรานต์ จัดขึ้นประมาณกลางเดือนเมษายน ในงานมีขบวนแห่และสงฆ์น้ำพระเจ้าล้านทอง การแข่งเรือ การละเล่นพื้นเมือง และมหรสพ จัดบริเวณตัวเมืองเชียงราย และอำเภอเชียงแสน

ที่มา : วิกิพีเดีย (๒๕๖๐)

วิธีการสรุปใจความสำคัญ

ใคร	ป่าเวณี ปีใหม่เมือง
ทำอะไร	งานประเพณีสงกรานต์
เมื่อไหร่	กลางเดือนเมษายน
อย่างไร	ในงานมีขบวนแห่และสงฆ์น้ำพระเจ้าล้านทอง การแข่งเรือ การละเล่นพื้นเมืองและมหรสพ
ผลเป็นอย่างไร	จัดบริเวณตัวเมืองเชียงราย และอำเภอเชียงแสน

สรุปใจความสำคัญ

ป่าเวณี ปีใหม่เมืองงานประเพณีสงกรานต์
กลางเดือนเมษายนในงานมีขบวนแห่และสงฆ์น้ำ
พระเจ้าล้านทอง การแข่งเรือ การละเล่นพื้นเมือง
และมหรสพจัดบริเวณตัวเมืองเชียงราย และอำเภอเชียงแสน

เฉลยแนวคำตอบแบบฝึกที่ ๒

คำชี้แจง ในนักเรียน ชิดเส้นใต้ประโยคใจความสำคัญ จากข้อความที่กำหนดให้ และนำมาเขียนในช่องว่าง (ทั้งหมด ๕ ข้อ ข้อละ ๒ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)

๑. ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่ปลาบึก เป็นประเพณีเกี่ยวกับความเชื่อของผู้คนที่อยู่ริมแม่น้ำโขง โดยเฉพาะชาวประมง ในเขตบ้านหาดไคร้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ ปลาบึกใหญ่อยู่ในแม่น้ำโขงว่า เป็นปลาคักดีสิทธิ์ ก่อนที่ชาวประมงจะจับปลาบึก ต้องมีการบวงสรวงก่อนฤดูกาลจับปลาบึกกันยายนระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม

ใจความสำคัญคือ ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่ปลาบึก เป็นประเพณีเกี่ยวกับความเชื่อของผู้คนที่อยู่ริมแม่น้ำโขง มีการบวงสรวงก่อนฤดูกาลจับปลาบึกระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม

๒. ประเพณีโล้ชิงช้าของชาวอีโก้ หรือที่เรียกตนเองว่า "อาข่า" มีเชื้อสายจากจีน-ทิเบต เดินทางอพยพมาอยู่บริเวณ ชายแดนไทย-พม่า แถบตอนเหนือของลำน้ำกก โดยเฉพาะอำเภอแม่จัน และแม่สาย การโล้ชิงช้าเป็นการขึ้นไปขอพรและแสดงความรำลึกถึงพระคุณของเทพธิดาแห่ง สรวงสวรรค์ จัดในช่วงเดือนสิงหาคม

ใจความสำคัญคือ ประเพณีโล้ชิงช้าของชาวอีโก้เป็นการขึ้นไปขอพรและแสดงความรำลึกถึงพระคุณของเทพธิดาแห่ง สรวงสวรรค์ จัดในช่วงเดือนสิงหาคม

๓. แห่พระเวดเวียง ประเพณีอัญเชิญพระพุทธรูปเวดเวียงเชียงราย ซึ่งมีพื้นฐานความคิดมาจากตำนานพระเจ้าเลียบโลก ด้วยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนได้มีโอกาสสักการบูชาพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต

ใจความสำคัญคือ แห่พระเวดเวียง ประเพณีอัญเชิญพระพุทธรูปเวดเวียงเชียงรายให้ประชาชนสักการบูชาพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมือง เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต

๔. ภาษาพูด ใช้พูดจากันเรียกว่า คำเมือง เนื่องจากเชียงรายเคยเป็นเมืองร้างผู้คนนานเกือบร้อยปี ได้มีการฟื้นฟูบ้านเมืองขึ้นมาใหม่เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒,๓๘๔ โดยได้เกณฑ์ ราษฎรเช่น จากเชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง และชนเผ่าเช่น ไตใหญ่ ไตลื้อ และไตยอง และ ดังนั้นสำเนียงพูดของชาวเชียงรายจึงมีความหลากหลายทางสำเนียงในพื้นที่ต่าง ๆ ใจความสำคัญคือ ภาษาพูด ใช้คำเมือง เนื่องจากเชียงรายได้มีการฟื้นฟูบ้านเมืองใหม่เมื่อประมาณ ปี พ.ศ. ๒,๓๘๔ โดยได้เกณฑ์ราษฎร ดังนั้นสำเนียงพูดจึงมีความหลากหลาย

๕. ภาษาเขียน เชียงรายก็เช่นเดียวกันกับจังหวัดทางภาคเหนืออื่น ๆ คือมีภาษาเขียนที่เรียกว่าอักษรล้านนา หรือตัวเมือง อักษรล้านนามีวิวัฒนาการมาจากอักษรพราหมณ์ของอินเดีย มีการจัดระบบของหลักภาษาคลายกับภาษาบาลี อักษรล้านนามีรูปทรงกลมป้อมคล้ายอักษรพม่าและมอญ แต่หลักการทางภาษาไม่เหมือนกัน ใจความสำคัญคือ เชียงรายมีภาษาเขียนที่เรียกว่าอักษรล้านนา มาจากอักษรพราหมณ์ของอินเดีย มีรูปทรงกลมป้อมคล้ายอักษรพม่าและมอญ แต่หลักการทางภาษาไม่เหมือนกัน

เฉลยแบบทดสอบก่อน – หลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
(จำนวนทั้งหมด ๑๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. ค	๖. ค
๒. ข	๗. ข
๓. ค	๘. ก
๔. ง	๙. ค
๕. ก	๑๐. ง

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

๑. ค	๖. ค
๒. ข	๗. ข
๓. ก	๘. ค
๔. ค	๙. ง
๕. ง	๑๐. ก